

OBSAH

1	Úvod	15
2	Idiopatické střevní záněty – Crohnova choroba, ulcerózní kolitida (definice, historie a etiopatogeneze) / Milan Lukáš	17
2.1	Definice idiopatických střevních zánětů	17
2.2	Historie idiopatických střevních zánětů	18
2.3	Etiologie idiopatických střevních zánětů	19
2.3.1	Genetika	19
2.3.2	Infekce	20
2.3.3	Vliv vnějšího prostředí	22
2.4	Patogeneze	23
2.5	Literatura	24
3	Vliv diety na vznik idiopatických střevních zánětů / Pavel Kohout	25
3.1	Úvod	25
3.2	Dietní faktory a vznik idiopatických střevních zánětů	26
3.3	Souhrn	28
3.4	Literatura	29
4	Malnutrice u idiopatických střevních zánětů / Pavel Kohout	30
4.1	Úvod	30
4.2	Příčiny malnutrice u idiopatických střevních zánětů	30
4.3	Klinické projevy malnutrice	32
4.4	Diagnostika malnutrice	34
4.5	Léčba malnutrice	39
4.6	Souhrn	40
4.7	Literatura	41
5	Laboratorní diagnostika malnutrice a biochemické monitorování při podávání umělé výživy / Helena Brodská, Eva Kotrlíková	42
5.1	Úvod	42
5.2	Hlavní ukazatelé malnutrice	42
5.3	Další sledované parametry, monitorování nutriční podpory	44
5.3.1	Vyšetření dusíkatých katabolitů (urea, kreatinin) a dusíkové bilance	44
5.3.2	Vyšetření parametrů jaterního komplexu	45
5.3.3	Hladina glykemie, triacylglycerolů, vyšetření leptinu	45
5.3.4	Hodnocení zánětlivé aktivity (C reaktivní protein, orosomukoid, index PINI)	46
5.3.5	Vyšetření hladiny minerálů, acidobazické rovnováhy, stopových prvků a vitaminů	47
5.3.6	Vyšetření funkce střeva	48
5.4	Monitorování biochemických parametrů při nutriční intervenci	48

5.5	Referenční rozmezí uváděných analyzovaných látek	49
5.6	Souhrn	51
5.7	Literatura	51
6	Anemie u idiopatických střevních zánětů / Lucie Prokopová, Vladimír Zbořil	52
6.1	Definice	52
6.2	Epidemiologie	53
6.3	Etiopatogeneze	53
6.4	Klinický význam	57
6.5	Terapie	57
6.6	Souhrn	58
6.7	Literatura	59
7	Osteopenie a ischemická nekróza kosti u idiopatických střevních zánětů / Milan Lukáš	60
7.1	Úvod	60
7.2	Detekce osteopenie	60
7.3	Osteopenie a osteoporóza u idiopatických střevních zánětů	61
7.4	Patogeneze osteopenie	62
7.5	Vliv Crohnovy choroby na vznik osteopenie	63
7.6	Preventivní a léčebná opatření	63
7.7	Ischemická nekróza kosti	64
7.7.1	Patogeneze ischemické nekrózy kosti	64
7.7.2	Symptomatologie	64
7.7.3	Terapie	65
7.8	Souhrn	65
7.9	Literatura	65
8	Deficit vitaminů a stopových prvků u ISZ / Karel Mareš	66
8.1	Úvod	66
8.2	Minerály, stopové prvky a vitaminy – základní rozdělení	67
8.3	Stopové prvky a minerály a jejich vztah k idiopatickým střevním zánětům	68
8.3.1	Zinek	68
8.3.2	Selen	69
8.3.3	Měď	70
8.3.4	Železo	71
8.4	Vitaminy a jejich vztah k idiopatickým střevním zánětům	72
8.4.1	Vitamin A	72
8.4.2	Vitamin E	72
8.4.3	Vitamin B ₁₂	73
8.4.4	Vitamin D	73
8.5	Vyšetřovací alternativy – měření koncentrací	73
8.6	Terapie	74
8.7	Souhrn	74
8.8	Literatura	75
9	Dieta u pacientů s idiopatickými střevními záněty / Pavel Kohout, Jaroslava Pavlíčková	76
9.1	Úvod	76
9.2	Základy diety	76
9.3	Dieta pro pacienty s Crohnovou chorobou ve stadiu relapsu	77
9.4	Dieta pro pacienty s Crohnovou chorobou ve stadiu remise	78
9.5	Dieta pro pacienty s ulcerózní kolitidou	79

9.6	Dieta u pacientů se syndromem krátkého střeva	80
9.7	Vhodné a nevhodné potraviny	81
9.8	Vlastní zkušenosti	82
9.9	Souhrn	83
9.10	Literatura	83
10	Umělá výživa u idiopatických střevních zánětů / Pavel Kohout	84
10.1	Definice	84
10.2	Úvod	84
10.3	Umělá výživa u idiopatických střevních zánětů	85
10.4	Umělá výživa – vlastní provedení	88
10.5	Enterální výživa – indikace, kontraindikace a komplikace	90
10.5.1	Indikace enterální výživy	91
10.5.2	Kontraindikace EV	92
10.5.3	Komplikace EV	92
10.6	Cesty aplikace enterální výživy	93
10.6.1	Úvod	93
10.6.2	Sipping	93
10.6.3	Nazoenterální sonda	93
10.6.4	Perkutánní endoskopická gastrostomie	95
10.6.5	Způsob aplikace EV	96
10.7	Přípravky enterální výživy	96
10.7.1	Tekutá výživa kuchyňsky připravovaná – home made diet	96
10.7.2	Polymerní enterální výživa	97
10.7.3	Modifikované přípravky EV	97
10.7.4	Oligomerní diety	98
10.7.5	Přípravky pro sipping	99
10.7.6	Modulová dietetika	99
10.7.7	Vláknina v enterální výživě	99
10.8	Parenterální výživa – indikace, kontraindikace, komplikace	100
10.8.1	Indikace PV	100
10.8.2	Kontraindikace PV	100
10.8.3	Komplikace PV	100
10.9	Způsob provedení PV	101
10.10	Sledování pacientů s umělou výživou	103
10.11	Domácí parenterální a enterální výživa	105
10.12	Souhrn	105
10.13	Literatura	106
11	Umělá výživa u pacientů s ISZ v perioperačním období / Zuzana Šerclová	107
11.1	Úvod	107
11.2	Hodnocení malnutrice	108
11.3	Předoperační a pooperační arteficiální výživa	109
11.4	Malnutrice a idiopatické střevní záněty	109
11.5	Operační léčba idiopatických střevních zánětů	110
11.5.1	Crohnova choroba a symptomatické střevní píštěle	111
11.5.2	Crohnova choroba a obstrukce	112
11.5.3	Ulcerózní kolitida	112
11.5.4	Pozdní pooperační péče	112
11.6	Souhrn	114
11.7	Literatura	114

12	Poresekční stavy a jejich léčba / Milan Lukáš	116
12.1	Úvod	116
12.2	Syndrom bakteriálního přerůstání	117
12.2.1	Klinické projevy a diagnostika	118
12.2.2	Terapie	119
12.3	Stavy po krátké resekcí ilea	120
12.3.1	Patofyziologie průjmů po krátké resekcí ilea	120
12.3.2	Terapie	121
12.4	Stavy po extenzivní resekcí tenkého střeva	121
12.4.1	Metabolické důsledky rozsáhlé resekce tenkého střeva	122
12.4.2	Terapie	124
12.5	Literatura	124
13	Syndrom krátkého střeva a jeho léčba / Jan Kábrt	125
13.1	Definice	125
13.2	Úvod	125
13.3	Anatomie	126
13.4	Patofyziologie	127
13.5	Diagnostika a komplikace syndromu krátkého střeva	128
13.5.1	Zvýšená sekrece žaludeční šťávy	128
13.5.2	Urolitiáza	129
13.5.3	Cholelitiáza	129
13.5.4	D-Laktátová acidóza	129
13.6	Adaptace tenkého střeva po resekcí	129
13.7	Možnosti hodnocení intestinální adaptace	130
13.8	Léčba syndromu krátkého střeva	131
13.9	Souhrn	132
13.10	Literatura	133
14	Výživa u idiopatických střevních zánětů v dětském věku / Radana Kotalová, Josef Nevoral	134
14.1	Úvod	134
14.2	Specifika idiopatických střevních zánětů u dětí	134
14.3	Vyšetření	138
14.4	Léčba	139
14.5	Souhrn	143
14.6	Literatura	143
15	Potravinové doplňky v léčbě idiopatických střevních zánětů Aleš Novotný	144
15.1	Definice	144
15.2	Úvod	144
15.3	Mastné kyseliny s krátkým řetězcem	145
15.4	ω -3-nenasycené mastné kyseliny	146
15.5	Souhrn	147
15.6	Literatura	147
16	Probiotika u idiopatických střevních zánětů / Vladimír Zbořil	149
16.1	Definice	149
16.2	Historie	149
16.3	Mechanismy účinků probiotické léčby u idiopatických střevních zánětů	150
16.4	Indikace probiotické léčby	153
16.5	Přehled probiotik	153
16.5.1	Skupina nepatogenních <i>E. coli</i>	153

16.5.2	Skupina laktobacilů a bifidobakterií	154
16.5.3	Skupina dalších mikroorganismů	155
16.6	Současné zkušenosti s probiotickou terapií v léčbě idiopatických střevních zánětů ..	155
16.7	Souhrn	156
16.8	Literatura	157
17	Slovníček pojmů	158
Přehled použitých zkratk		161
Seznam obrázků		163
O autorech		164
Rejstřík		167